

Foto – Peter Lukáč ml.

Obdobie jari je obdobím obnovy, znovuzrodenia. Veľa ľudí tento čas využíva ako priestor na stíšenie a zamyslenie sa nad svojím životom. Konali sme vždy najlepšie, ako sme v danej situácii mohli? Pomohli sme, keď bol niekto v núdzi? Ponúkli sme pomocnú ruku, láskavé slovo? Neboli sme sebeckí, arogantní či dokonca zlí a krutí? Konať dobro je oveľa zložitejšie ako škodiť. Zlo často vychádza z ľudskej túžby ovládať, vlastniť a podmaňovať. Neviesť dialóg, ale veliť, rozkazovať. Nezblížovať, ale ubližovať. Nespájať, ale rozdeľovať. Cesta

dobra si vyžaduje pokoru, čas a najmä maximum dobrej vôle. Je oveľa jednoduchšie len nahlas kričať svoje požiadavky a nevšimáť si, že aj druhá strana má svoje potreby a túžby. Takáto taktika je o to nebezpečnejšia, že sa raz môže obrátiť proti nám. Možno budeme jedného dňa z plných pľúc kričať, čo by sme chceli, ale široko-daleko nebude nikto, kto by nás počúval. Každý si spomenie, že aj my sme mali zapchaté uši a zatvorené oči, keď bolo treba konať dobro. Stará múdrosť hovorí: nerob druhým to, čo nechceš, aby niekto

robil tebe. Vo svete by bolo oveľa menej zla, nenávisti a vojenských konfliktov, keby sme my ľudia boli empatickejší. Keby sme sa pred každým svojim činom poriadne zamysleli, či je naše konanie naozaj správne. Ublížiť a uškodiť môžu ako slová, tak činy. Preto by sme nemali nikdy rozprávať ani činiť v návale zlosti či pocitu ublíženia. To, čo by sme v zajatí negatívnych emócií a hnevu vytvorili, by mohlo mať fatálne následky pre celý svet. Vyberme sa obzvlášť v tomto čase cestou pokoja, dobra a zmierenia. ■ Veronika Bullová

Prečítajte si

Zariadenie pre seniorov
sa už buduje
strana 3

Pestovanie špargle ovplyvňuje
globalizácia a klimatické zmeny
strana 8

Pravidlá správania
na zbernom dvore
strana 12

Predstavujeme referentku stavebného úradu Andreu Bubeníkovú

Pani Bubeníková, ako dlho pracujete na Obecnom úrade vo Veľkých Levároch?

Na obecný úrad som nastúpila vo februári 2020. Začínala som ako samostatný odborný referent pre investičnú a inžiniersku činnosť. Nedávno sa moje zaradenie rozšírilo aj o funkciu samostatného odborného referenta stavebného úradu.

Čo je vašou pracovnou náplňou?

Mojou úlohou ako stavebného úradu je spracovávanie a vydávanie oznámení o drobných stavbách, stavebných úpravách a udržiavacích prácach, spracovávanie podkladov pri územných, stavebných a kolaudačných konaniach, ako aj vydávanie rozhodnutí o umiestnení stavby, stavebných povolení a kolaudačných rozhodnutí, povoľovanie odstránenia stavieb, terénnych úprav a zariadení, vykonávanie štátneho stavebného dohľadu, prešetrovanie sťažností občanov, ale aj právnických osôb.

Ako referent pre investičnú a inžiniersku činnosť komunikujem s občanmi a so štátnymi inštitúciami pri majetkovom usporiadaní pozemkov, zabezpečujem územné a stavebné konania s dotknutými orgánmi, ak je stavebníkom obec.

Ako vás občania môžu kontaktovať?

Osobne počas stránkových hodín stavebného úradu, telefonicky a mailom. Keďže som dosť často v teréne, je dobré návštevu si vopred dohodnúť. ■

VeB

Leváre získali dotáciu na podporu opatrovateľskej služby

Obec zabezpečuje opatrovateľskú službu pre seniorov, ktorí sú odkázaní na poskytovanie sociálnej služby, v ich domácnostiach. Na podporu a rozšírenie poskytovania sociálnych služieb získala obec nenávratný finančný príspevok z Operačného programu ľudské zdroje vo výške 130 560 eur. Počas nasledujúcich 24 mesiacov ich bude obec používať na mzdové výdavky spojené s prácou opatrovateľiek v teréne. ■

Obec bude prvýkrát vracat' občanom peniaze za odpad

Rok 2021 je prvým rokom, za ktorý snaží občania vďaka kvalitnému triedeniu odpadu získať späť časť z uhradeného poplatku za odpad.

Už dva roky sa zmiešaný komunálny odpad pri vývoze váži. Každá smetná nádoba sa pri vývoze vďaka unikátnemu elektronickému čipu identifikuje, odváži a následne sa zaznamená množstvo vyváženého odpadu.

Aký je systém finančnej motivácie?

Obec motivuje občanov k čo najsporadickému vykladaniu odpadových nádob na vývoz. Za každý nevyužitý vývozný termín vráti obec domácnosti 0,50 € pri 120 l nádobe a 0,80 € pri 240 l nádobe.

Ak domácnosť vyprodukuje menej ako 50 kg odpadu na osobu a rok, získa zároveň zľavu 4 € z poplatku na každú osobu.

Ak domácnosť vyprodukuje menej ako 100 kg odpadu na osobu a rok, získa zľavu 1,50 € z poplatku na každú osobu.

Priklad z praxe

Štvorčlenná rodina uhradila v roku 2021 poplatok za odpad vo výške 120 € (4 x 30 €). Spolu vyprodukovala za rok 192 kg odpadu a využila len 12 vývozov z 26 možných. Domácnosť získa nasledujúcu zľavu:

Počet nevyužitých vývozov: 14

Výška zľavy za nevyužitých vývozov: 7 € (14 x 0,50 €)

Množstvo vyprodukovaného odpadu

na osobu za rok: 48 kg (192 kg/4 osoby)

Výška zľavy za vyprodukované množstvo odpadu: 16 € (4 osoby x 4 €)

Celková výška zľavy pred domácnosťou: 23 €

Zľava bude každej domácnosti uplatnená pri vyrubení poplatku za odpady na rok 2022.

Čo platí občan v poplatku za odpad?

Miestny poplatok za odpad neslúži len na úhradu nákladov spojených s vývozom smetných nádob z domácností a firiem, ale taktiež na pokrytie nákladov spojených s odpadovým hospodárstvom realizovaným na zbernom dvore odpadov vrátane energií, miezd, obnovy infraštruktúry a pod.

Kolko odpadu tvoria jednotlivé domácnosti?

Množstvo odpadu, ktoré tvoria domácnosti, sa líši – rozdiel medzi domácnosťami produkujúcimi málo odpadu a domácnosťami produkujúcimi veľa odpadu je obrovský. Máme domácnosti, ktoré ročne vyprodu-

kujú 2 480 kg odpadu, a máme domácnosti, ktoré vyprodukujú 10 kg odpadu. Obec bude s nameranými dátami pracovať a domácnosti, ktoré tvoria extrémne množstvo odpadu, bude monitorovať a usmerňovať.

Ďakujeme množstvu obyvateľov, ktorí pociťujú triedia odpad a snažia sa tvoriť čo najmenšie množstvo zmiešaného komunálneho odpadu. Nejde len o peniaze, ale aj o životné prostredie. ■

Richard Nimsch, starosta

V obci sa vybudovalo viac ako 40 požiarnych hydrantov

V uliciach obce sa objavilo viac ako 40 červených stĺpikov s písmenom H. Stĺpiky označujú hydranty, na ktoré sa v prípade požiaru môžu napojiť hasiči a zabezpečiť tak okamžitý prísun vody potrebnej na hasenie.

Hydranty boli vybudované na trase rekonštruovaného vodovodu. Rekonštrukcia vodovodu tak priniesla nielen lepšie zásobovanie pitnou vodou, ale prispela aj k vyššej požiarnej bezpečnosti.

Prvá fáza rekonštrukcie vodovodu vo Veľkých Levároch v dĺžke viac ako päť kilometrov bola ukončená koncom roka 2021 a dotkla sa viac ako 550 domácností. ■

-red-

Uchádzame sa o finančný príspevok na obnovu kultúrneho domu

Všetci by sme boli radi, keby sa podarilo zmodernizovať zastaraný interier levárskeho kultúrneho domu. Preto sme už v roku 2019 dali spracovať projektovú dokumentáciu obnovy jeho interiéru. Doteraz sa podarilo zrealizovať len malú časť naplánovaných prác, a to obnovu knižnice.

V roku 2021 sa konečne objavila prvá možnosť získať finančný príspevok z fondov Európskej únie na obnovu budov inštitúcií pôsobiacej v oblasti kultúry. Napriek tomu, že sa náš kultúrny dom nemôže porovnávať s vyťaženosťou domov kultúry v mestách, pripravili sme projektovú žiadosť a podali ju do hodnotenia v rámci vyhlásenej výzvy. Ministerstvo kultúry hodnotí predložené projekty už viac ako tri mesiace. Ak by bol projekt úspešný, komplexne by sme zrekonštruovali spoločenskú sálu a vstupnú halu vrátane špeciálnych akustických stropov, vzduchotechniky, klimatizácie a ďalších technológií a sietí.

Šanca na úspech v konkurencii projektov miest nie je síce príliš vysoká, avšak kto nehraje, nevyhrá. Preto bojujeme do poslednej chvíle. ■

Richard Nimsch, starosta

Začíname budovať zariadenie pre seniorov – odovzdali sme stavenisko

Dlhoočakávaný projekt obce sa pomaly stáva skutočnosťou.

V pondelok 28. februára sme odovzdali stavenisko spoločnosti, ktorá zvládla vo verejnej súťaži a bývalú „prefacku“ materskú školu zrekonštruje. Zámerom obce je zriadiť v bývalej škôlke zariadenie pre seniorov a denný stacionár.

Komplexná stavebná obnova budovy by sa mala udiť počas nasledujúcich šiestich mesiacov. Potom obec priestory vybaví nábytkom a ostatným potrebným zariadením.

Budúce zariadenie bude obyvateľom ponúkať tri sociálne služby:

- celoročný pobyt seniorov v lôžkovej časti,
- denný stacionár ponúkajúci starostlivosť o seniorov počas dňa,
- pracovňu pre všetkých seniorov a sociálne odkázané osoby v obci.

Projekt je financovaný vďaka podpore Európskej únie z Integrovaného Regionálneho operačného programu. ■

Richard Nimsch, starosta

Fotografie – Peter Lukáč ml.

Fotografie – OcÚ

Obec pripravila projekt obnovy vnútroblokov lokality „bytovky“

Obec je pripravená uchádzať sa o nenávratný finančný príspevok z fondov EÚ na revitalizáciu vnútroblokov lokality „bytovky“. Ide o projekt obnovy verejných priestorov medzi bytovými domami vrátane chodníkov, mobiliáru, stojísk na kontajnery, obnovu zelene či nahradenia starých prvkov detských ihrísk novými prvkami. Projektová dokumentácia počíta aj s výmenou stožiarov verejného osvetlenia a uloženia káblového vedenia do zeme. Vytvára sa priestor aj na kultivovanejšie parkovanie motorových vozidiel.

V uplynulých týždňoch pracovala obec na usporiadaní vlastníckych a užívateľských práv k pozemkom pod verejnými priestranstvami. Projektovú žiadosť obec podá do hodnotenia na konci marca. ■

-red-

Miestne komunikácie sa po rekonštrukcii vodovodu dávajú do poriadku

Začiatkom marca sa začalo v obci pracovať na spätnej úprave miestnych komunikácií po rekonštrukcii vodovodu. S obnovou ciest sa začalo na uliciach Nádražná, Hollého a Kadleckého. Práce by mali byť hotové koncom apríla.

Prečo sa cesty neopravovali skôr

Zo stavebného hľadiska je vhodné, aby sa výkopy nechali odležať počas zimy. Niekoľkomesačná technologická prestávka, dažde, premŕzanie výkopu a prejazd motorových vozidiel prispeli k tomu, aby boli výkopy stabilnejšie a aby sa cesty po oprave neprepadávali.

Aký je technologický postup

Na mieste výkopu je odobratá súčasná navážka a podklad sa opätovne zhutňuje. Existujúci asfalt sa zareže vo vzdialenosti 30 centimetrov od výkopu, aby došlo k preplátovaniu vrstiev. Nosnú vrstvu bude tvoriť betón s hrúbkou 20 centimetrov, na ktorý sa položí asfaltový koberec. ■

-red-

Ako sa obec rozvíjala v roku 2021

Základná škola s materskou školou

- z fondov EÚ sme zmodernizovali a kvalitnými pomôckami vybavili odborné učebne techniky, biológie a chémie
- v areáli školy a škôlky sme z dotácie Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy vysadili vzrastlé stromy, osadili lavičky a odpadkové koše a vybudovali parkovisko
- zabezpečili sme finančnú podporu z Poľnohospodárskej platobnej agentúry na vybudovanie multifunkčného ihriska s povrchom z umelej trávy v areáli školy
- zabezpečili sme finančnú podporu z Fondu na podporu športu na vybudovanie atletickej dráhy v areáli školy

Infraštruktúra TJ a kultúrny dom

- pokračovali sme vo výmene okien na budove telovýchovnej jednoty a obnove zázemia
- z dotácií Fondu na podporu umenia sme nakúpili do knižnice nové knihy
- pripravili sme do hodnotenia a podali projektovú žiadosť na obnovu kultúrneho domu

Zdravotné stredisko

- zrekonštruovali sme z vlastných zdrojov toalety v zdravotnom stredisku a kúrenie v jednom z pavilónov zdravotného strediska

Verejné osvetlenie

- vybudovali sme z dotácie Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy verejné osvetlenie popri veľkolevárskej časti cyklotrasy smerom na Malé Leváre
- budovali sme nové vetvy verejného osvetlenia v lokalitách, kde doteraz chýbali (pri chate Lesanka, pri diaľnici)

Foto – Peter Lukáč ml.

- priebežne sme dopĺňali osvetľovacie body v kritických miestach v obci

Klub dôchodcov

- z dotácie ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie sme zrekonštruovali nevyužívané priestory v zdravotnom stredisku s cieľom vytvoriť moderný klub seniorov a odovzdali sme ho levárskym seniorom do užívania

Zberný dvor odpadov

- z príspevku Environmentálneho fondu sme na zberný dvor obstarali veľkoobjemové kontajnery a kontajnerový nosič s malými kontajnermi na obecný traktor

Cyklochodník

- z fondov EÚ sme vybudovali cyklochodník medzi Veľkými a Malými Levárami a zo železničnej stanice do obce

Zariadenie pre seniorov

- ukončili sme súťaž na dodávateľa stavebných prác na vybudovanie zariadenia pre seniorov a denný stacionár; súťaž bola poskytovateľom finančného príspevku schválená a to

nás oprávnilo začať s budovaním zariadenia pre seniorov a denného stacionára

Levárska lipová alej a zeleň v obci

- vďaka individuálnej dotácii župana Bratislavského samosprávneho kraja sme s našimi prvákmi vysadili už tretiu lipovú alej a skrásčili levársky chotár
- z prostriedkov obecného rozpočtu sme popri chodníku na železničnú stanicu vysadili stromoradie ovocných stromov
- z dotácie spol. NAFTA sme vysadili stromoradie z gaštanov jedlých popri cyklotrase

Vodovod a kanalizácia

- uskutočnila sa 1. fáza rekonštrukcie vodovodu – výmena potrubí v celkovej dĺžke 5 km, ktorá sa dotkla viac ako 550 domácností v celkovej hodnote 3,8 mil. € (práce mali trvať dva roky, až do decembra 2022, ale dielo sa podarilo ukončiť s ročným predstihom; obec s dodávateľom rekonštrukčných prác úzko spolupracovala)
- spoločne s členskými obcami Enviroparku Pomoravie sme pracovali na príprave projektovej žiadosti na dobudovanie kanalizácie a rozšírenie čistiarne dopadových vôd

Pomník padlých

- vďaka dotácii z úradu vlády sme zreštaurovali pomník padlých

Bezplatná WiFi

- z podporného programu EÚ sme verejné priestranstvá pokryli bezplatným WiFi signálom

Rekonštrukcia pošty

- na haváriu prívodu vody v zdravotnom stredisku a zničenie priestorov pošty sme reagovali komplexnou rekonštrukciou a modernizáciou priestorov pošty

Kryté cyklostojany

- z grantu ministerstva dopravy sme začali

Foto – Richard Nimsch

Foto – Peter Lukáč st.

realizovať projekt vybudovania cykloprístreškov v areáli školy, škôlky, kultúrneho domu, zdravotného strediska a pri autobusových zastávkach

Modernizácia predstaničného priestranstva

– z fondov EÚ sme zabezpečili finančné zdroje na plánovanú rekonštrukciu a modernizáciu priestoru pred železničnou stanicou

Nájomné byty

– posunuli sme sa o krok ďalej pri budovaní

nájomných bytov a zabezpečili sme ich financovanie zo ŠFRB

Zásielkovňa

– do obce sme pritiahli spoločnosť Zásielkovňa, ktorá pri zdravotnom stredisku zriadila samoobslužný box na doručovanie zásielok

Čo plánujeme v roku 2022

– budeme modernizovať areál základnej školy – vybudujeme v ňom multifunkčné ihrisko s povrchom z umelej trávy a atletickú dráhu; ide o projekty financované z dotácií
– v budove školy zrekonštruujeme ďalšie sociálne zariadenia na prvom stupni ZŠ
– zrekonštruujeme priestory bývalej prefáckej materskej školy a vybudujeme v nich zariadenie pre seniorov a denný stacionár; projekt je financovaný zo zdrojov EÚ

Foto – OcÚ

– po ukončení verejného obstarávania dodávateľa stavebných prác plánujeme zmodernizovať priestor pred vlakovou stanicou; vytvoríme nové parkovacie miesta, zrekonštruujeme prístupovú cestu a vybudujeme autobusové nástupisko; projekt je podporený fondmi EÚ

– obec je pripravená na výstavbu obecných nájomných bytov; ak sa odstránia posledné technické prekážky, bude možné začať s výstavbou

– investovať plánujeme aj v areáli telovýchovnej jednoty – vyčlenili sme finančné prostriedky na obnovu sociálnych zariadení pri posilňovni a ďalšiu modernizáciu interierov budovy

– budeme pokračovať v rozširovaní systému verejného osvetlenia v lokalitách, kde v súčasnosti chýba (Nivky, za bývalou Prefou, chodník popri Rudave)

– budeme pokračovať v rozvoji projektu obytnej zóny Pasoviská; v priebehu roka chceme začať s budovaním základných inžinierskych sietí a s predajom stavebných pozemkov

– začíname projekčne pracovať na príprave rozvoja ďalšieho územia určeného na výstavbu domov v severnej časti obce

– v rámci racionalizácie výdavkov v odpadovom hospodárstve budeme opäť investovať do vybavenia zberného dvora odpadov

– samozrejmosťou úlohou na rok 2022 je snaha získať finančné zdroje na odkanalizovanie obce, predovšetkým zabezpečenie plošného riešenia; dôležité je, aby štát na túto oblasť uvoľnil dostatočné množstvo finančných prostriedkov a vytvoril reálne možnosti na získanie nenávratných finančných príspevkov ■

Richard Nimsch, starosta

Rok 2021 v číslach

	2018	2019	2020	2021
Počet obyvateľov Veľkých Levár k 31. decembru	3 697	3 691	3 686	3 696
Počet osôb prihlásených na trvalý pobyt	91	97	81	108
Počet osôb odhlásených z trvalého pobytu	69	120	76	63
Počet narodených detí	44	43	28	31
– chlapcov	19	23	12	23
– dievčat	25	20	16	8
Počet sobášov	14	22	13	15
– civilných	5	12	11	10
– cirkevných	9	10	2	5
Počet rozvodov		12	4	4
Počet úmrtí	31	20	35	65
– mužov	18	7	15	35
– žien	13	13	20	30

V tabuľke prinášame prehľad demografických údajov o Veľkých Levároch v uplynulom roku. Pre porovnanie uvádzame údaje aj za predchádzajúce tri roky.

Zdroj – OcÚ, matrika

V Levároch sa organizujú zbierky na pomoc Ukrajine

Levárski hasiči sa pripojili k iniciatíve Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR a na pomoc vojnu zasiahnutej Ukrajine zorganizovali v obci zbierku lekárničiek a zdravotníckeho materiálu. Občania prispeli približne 80 kusmi lekárničiek, nazbierali sa dve plné škatule obväzového materiálu a iných zdravotníckych a hygienických potrieb.

Miestne cirkvi sa zapájajú do pomoci utečencom. Katolícka cirkev usporiadala zbierku obliečok. Evanjelický cirkevný zbor pomohol ukrajinským rodinám ubytovaným na Tomkoch zbierkou postelí, drobného nábytku, obliečok, hygienických potrieb a hračiek. ■

–red–

Foto – DHZ Veľké Leváre

Po dvoch rokoch zažili Leváre deň plný spevu, tanca a zábavy

V sobotu pred Popolcovou stredou ovládli ulice Veľkých Levár hudba, spev, tanec, smiech a radosť. Ulicami našej obce sa vybral veselý fašiangový sprievod. Po dvoch rokoch ticha v období fašiangov to bola osviežujúca dávka radosti pre všetkých zainteresovaných. Pre tých, ktorí sprievod pripravili, aj pre tých, s ktorými sa veselé maškary stretli, zaspievali si či zatancovali pred domom...

Fašiangový sprievod pripravil so svojou vedúcou Svetlanou Valachovičovou detský folklórny súbor Leváranek a dospelí folkloristi zo súboru Leváran. Vedúca Leváranek neskrývala veľkú radosť z podujatia: „*Potešila ma tá atmosféra. Najviac ma potešili práve najstarší tanečníci, ktorí doslova vtiahli každého do atmosféry fašiangov, a ľudia, ktorí za nami bežali, aby sme sa zastavili a zaspievali im. Bolo úžasné, že sa k nám do sprievodu chceli pripojiť úplne cudzí ľudia. Všetko bolo veľmi živé, veľmi úprimné a chcené.*“

O tom, že nálada bola naozaj výborná a že fašiangový sprievod plný hudby a maškar potešil srdce nejedného obyvateľa Veľkých

Levár, svedčia aj vyjadrenia zúčastnených. Natália (12 rokov) svoje pocity zhrnula takto: „*Z fašiangového sprievodu mám vždy veľkú radosť. Myslím, že je to veľmi pekná tradícia v Levároch. Vždy sa na to veľmi teším.*“

Tancovali a spievali všetci. Mladí aj tí veľkom pokročilejší. Nechýbali veselé masky, zariadení muzikanti a speváci, tanečníci a zabávači. Nechýbali ani šišky a všakové dobroty, ktoré ponúkali šikovné gazdinky všetkým naokolo. Ohromnú radosť mali naše rehoľné sestričky. Maškary sa zastavili aj pri kláštore Dcéry Božskej lásky a veru, podaktoré sestričky si s nimi aj zatancovali. Za všetky rehoľné sestry vyjadřila zážitky zo stretnutia s fašiangovým sprievodom sestra Sáva, ktorá nám prezradila, že sestry sa veľmi potešili a pookriali: „*Boli sme šťastné, že sme po dvoch rokoch opäť videli veselú chasu. Obšťastnili nás svojím spevom a hudbou. Niektoré sestričky sa pridali aj do spevu, aj do tanca. Sme veľmi radi, že aj takto môžeme byť v kontakte s verejnosťou a obyvateľmi Veľkých Levár. Ďakujeme.*“ ■ ZUP

Fotografie – Rastislav Salčík

Foto – Rastislav Salčík

Pred pol rokom nás opustil poľovnícky hospodár Jozef Škrabák

Čas neúprosne letí. Je to už pol roka, čo rady veľkolevárske poľovníkov vo veku 81 rokov opustil poľovnícky hospodár Jozef Škrabák. Bol jedným z najstarších poľovníkov miestneho poľovníckeho združenia. Jeho odborné vedomosti a skúsenosti si vážili nielen miestni poľovníci, ale i mnohí poľovnícki kolegovia z Malackého okresu.

Jozef Škrabák sa stal členom poľovníckeho združenia v roku 1964. V rokoch 1985 až 1990 viedol združenie ako jeho predseda, v rokoch 1990 až 1993 pracoval ako tajomník združenia. Od roku 2014 až do svojho úmrtia pôsobil v združení ako poľovnícky hospodár.

Patril medzi zakladateľov Okresnej organizácie Slovenského poľovníckeho zväzu Malacky (1996), od roku 1996 bol členom okresnej komisie pre poľovníctvo a hodnotenie trofejí. Bol držiteľom bronzovej (1996), striebornej (2003) aj zlatej medaily SPZ (2008). Za významné zásluhy o rozvoj poľovníctva na Slovensku bol v roku 2000 ocenený medailou svätého Huberta a v roku 2013 najvyššou vzávisťou medailou, vyznamenaním Zlatý kamzík.

Pán poľovnícky hospodár, ďakujeme za Vašu dlhú angažovanosť a poctivú prácu v poľovníckom združení. Vaše znalosti, skúsenosti, ale i humor nám veľmi chýbajú. Odpočívajte v pokoji! ■

Richard Nimsch

Martin ďakuje za pomoc

Levársky advent 2021 sa uskutočnil formou zbierky pre Martina Nociara. Do 15. januára občania prispeli na transparentný účet celkovou sumou 1 200 eur. Martin všetkým darcom srdečne ďakuje, peniaze mu poslúžia na kúpeľnú liečbu.

-red-

Marec – mesiac knihy v našej obci

Komisia pre kultúru, vzdelávanie a šport vás pozýva na podujatia

Zážitkové čítanie pre deti predškolského veku

v pondelok 21. marca o 10.00 h a 11.00 h v centre záujmových aktivít

Detské čítanie pre verejnosť

v stredu 23. marca o 16.00 h v kultúrnom dome

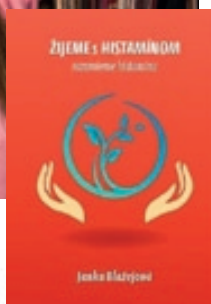
Prezentácia knihy Janka Blažejová – Žijeme s histamínom

v stredu 23. marca o 17.30 h v knižnici v kultúrnom dome

Histamín – dobrý sluha, zlý pán

O histamíne je ešte stále veľa nezodpovedaných otázok. Je však citlivosť na histamín ochorenie? Ako súvisí zvýšené uvoľňovanie histamínu s inými ochoreniami tráviaceho traktu? Je možné dostať histamín pod kontrolu? Ako sa máme naučiť žiť s histamínom?

Odpovede na tieto a ďalšie otázky nájdete v odbornej publikácii *Žijeme s histamínom*. Rozumieme histamínu. ■

Obec Veľké Leváre pozýva všetkých občanov, mládež, hasičov, poľovníkov, včelárov, športovcov, dôchodcov, rybárov, záhradkárov, členov občianskych združení..., na obecnú jarnú brigádu

Za krajšie Leváre sobota 9. apríl 2022

Stretneme sa o 9.00 h pred kultúrnym domom

Pred pandémiou – v roku 2019 – sa nás zišlo takmer 200, bude nás teraz viac? Vyčistíme spoločne levársky chotár od odpadkov!

d'ivadlo uvádzá

Išeų Macek

Neuvjeritelne pribjehi ze života slávného Macka.

Napísal
Beĭa Beĭova

Scéna a kostimi
Beĭa Beĭova

Muzika
Rastko Král

Technická spolupráca
Denis Farkas

Husle
Barbora Klimová

Odborní konzultant
Mária Keckšiová

Hrajú v tem

Macek
Pavol Škrha alebo Adrián Kovár
alebo Fredy Swan

Macková
Stizka
Danka Škrhová alebo Beina Beifová
Stella Stupčanová
alebo Tatiana Steffeková

Marcin
Julka
Samuel Vlák alebo Svofo Mladý
Sára Klimová alebo Vilma Drgoňová
alebo Lucia Šatanová

Bobáček
Matúš
Miško Benka alebo Bruno Vidan
Marek Svák alebo Tomáš Chrenko
Samko Kovár alebo Lukáš Šatan

V nedeľu 3. apríla o 17.00 h
v Kultúrnom dome vo Veľkých Levároch

Vstupné: 3 €;
deti, študenti, dôchodcovia 1 €
Vstupenky si možno v KD zakúpiť vopred.

Predstavení podopreli

Partneri projektu

Sološnícki divadelníci

Pestovanie špargle ovplyvňujú klimatické zmeny a globalizácia

Špargľa je pre svoje výrazné zdravotné benefity a špecifickú chuť dnes už známou a vyhľadávanou zeleninou. O jej pestovaní nám porozprával pán Milan Fabuš z firmy Asparagus.

Odkedy sa vo Veľkých Levároch pestuje špargľa?

Špargľa bola spočiatku, v 90. rokoch, neistý biznis. V bývalom Československu bol jediný pokus so špargľou, ktorá sa priviezla z Maďarska a začala sa predávať v zelovoch. Ľuďom to však nič nehovorilo, málokto to poznal. Špargľa sa tu v okolí pestovala ešte za čias monarchie v moravskej obci Ivančice, a to takým tým tradičným spôsobom – mali z hlíny vypálené hrnce a pestovala sa pod nimi. Po transformácii poľnohospodárstva bol pôvodný zámer našej firmy poskytovať v oblasti pestovania špargle poradenstvo. Z tohto zámeru však zišlo, pretože tu bolo riziko malého potenciálu, keďže ju tu málokto poznal. Nakoniec sa vedenie rozhodlo, že pôjde cestou pestovania, a tak sa v roku 1992 v Levároch začalo s pestovaním špargle.

Má špargľa nejaké špecifické klimatické požiadavky?

V dôsledku klimatických zmien a zmeny vodného režimu sa zdvihla hladina podzemnej vody. Špargľa má rada teplú pieskovú pôdu, ale nemá rada korene vo vode. Polia v okolí Levár majú vysokú hladinu podzemnej vody, preto tu na Záhorí (v Levároch a v Kútoch) pestujeme jahody a zelenú špargľu a bielu špargľu pestujeme viac na juhu, v okrese Komárno, konkrétne v okolí obce Svätý Peter, a na srbsko-maďarských hraniciach.

Keď sme koncom 90. rokov pestovali bielu špargľu tu vo Veľkých Levároch a spoločnosť a povedomie ľudí sa vyvíjali, na trhu vznikol dopyt po biošpargli. Keďže sme však s biošpargľou nemali veľa skúseností, lebo je veľmi náročná na technologickú disciplínu, ošetrovanie, boj proti chorobám a škodcom, nechceli sme hneď prejsť s celou spoločnosťou na jej pestovanie. Navyše vtedy bola podmienka, že spoločnosť, ktorá pestuje bioprodukty, musí byť samostatná. Tak sme v roku 2000 založili v Kútoch dcérsku spoločnosť Bioaspa. Začínali sme na 10 hektároch, v súčasnosti sa pestuje zelená špargľa v Kútoch na 70 hektároch. Keď sme zdokonalili technológiu, transformovali sme v roku 2004 celú spoločnosť na biologickú a dnes všetky produkty, ktoré pestujeme, majú certifikát bioproduktov.

Aký je rozdiel medzi zelenou a bielou špargľou?

Prvý rozdiel je v chuti a druhý v technológii pestovania. Biela špargľa sa pestuje tak, že na jar sa v zemi spravia kopčeky, a aby sa nemuseli robiť dva-tri zbery za deň, kopčeky sa prikryjú čierno-bielou fóliou. Vďaka tomu je špargľa vyrastajúca zo zeme stále v tme a zostáva biela. V začiatkoch pestovania sme museli zbierať dvakrát denne, pretože len čo špargľa trochu vyrastie, hneď začína červeniť až fialovieť, a keď rastie ďalej, je zelená. Zelená špargľa sa, naopak, necháva vyrastať nad zem, nezakrýva sa.

Chuťový rozdiel je v tom, že biela špargľa má typickú jemnú „šparglovú“ chuť, ktorú spôsobuje asparagín. V zelenej špargli chuť asparagínu potláča chlorofyl. Chuť zelenej špargle by sme mohli prirovnať k zmesi hrášku a brokolice.

Kedy sa začína sezóna?

V minulosti sa so zberom špargle začínalo okolo Veľkej noci, približne okolo 15. až 20. apríla. Ale globalizácia a dopyt nás prinútili, aby sme mali úrodu skôr, pretože špargľa je prvá nerýchlená zelenina na trhu. Nepestuje sa v skleníku alebo vo fóliovníku, ale prirodzene na poli. Preto sme chceli pestovať ešte viac na juhu, v Srbsku a Albánsku, ale nestabilná situácia v týchto krajinách nás prinútila ostať v Maďarsku. Rozdiel v zbieraní úrody medzi Maďarskom a Levármí je asi dva

týždne a medzi Maďarskom a Svätým Petrom týždeň. Na urýchlenie pestovania v Maďarsku máme špargľu prekrytú bielou fóliou a na nej máme ešte transparentnú fóliu, aby sa „hrobčeky“ skôr prehriali a urýchlil sa rast. V posledných rokoch sa sezóna bielej špargle začína na prelome marca a apríla, zelenej približne v polovici apríla. Špargľa je teda na trhu celý apríl, celý máj a v prvom júnovom týždni so zberom končíme.

Aká je technológia pestovania?

Špargľa je trváca plodina, ktorá sa pestuje zo semienka. V prvom roku sa vypestuje planta, ktorá má koreňky a zárodočné púčiky. Na jar sa planta vykope a zasadí na stanoviisko, kde bude nasledujúcich päť až osem rokov rásť. My plantu vzhľadom na náročnosť jej vypestovania kupujeme. Sadí sa koncom apríla až začiatkom mája. Vykope sa malá brázda a do nej sa planta položí približne 18 cm pod povrch pôdy a prikryje sa zeminou. V prvom roku sa nezberia, len sa rastlina ošetruje. Každý deň ju treba kontrolovať, lebo je citlivá. Na jeseň sa rastlina pokosí a potom to vyzerá, že na poli nič nie je, len také nízke kopčeky. V druhom roku rastlina narastie do niekoľkometrovej výšky, opäť sa o ňu treba celý rok starať a v treťom roku od vysadenia sa okolo rastliny už urobí „hrobček“, prikryje sa fóliou a koncom marca začína špargľa rásť. Prvý zber trvá približne šesť týždňov, aby sa rastlina zbytočne nevysilila. Výhonkov počas jedného roka je 10 až 15, dve tretiny zozbierame a jedna tretina sa ponechá a poskytuje rastline výživu. V minulosti bolo potrebných na jeden hektár 6 až 8 ľudí, ktorí zbierali úrodu, a dvaja, ktorí pole prikryvali. Dnes máme technológiu, ktorá špargľu nosí a zároveň zakrýva hriadky fóliou, ale samotný zber sa stále musí robiť ručne, takže teraz stačí približne 1,5 človeka na hektár. Existujú aj automaty na zber špargle, ale ľudské ruky zatiaľ plnohodnotne nahradiť nedokážu.

Čím sa hnojí špargľa?

My používame hnojivá zo sóje a z cukrovej repy. Zo sóje sa robia výluhy, v ktorých je zostatok dusíka a to slúži ako organické hnojivo. Pri cukrovej repe využívame melasu, ktorá obsahuje draslík, dusík a rôzne výživné látky. Tieto hnojivá sú schválené ako ekologické. Pri vysádzaní používame kompost, a keďže nemáme živočíšnu výrobu, tak pestujeme lucernu, ktorou hnojíme.

Na akej veľkej ploche sa v Levároch pestuje špargľa?

V súčasnosti sa tu pestuje už len zelená špargľa na ploche 7 hektárov. V Levároch je logistická centrála, všetka špargľa, ktorú vypestujeme, sa spracováva v Kútoch a finalizuje vo Veľkých Levároch. Všetka špargľa, ktorá ide do obchodných reťazcov, či už na Slovensku, v Česku, Rakúsku, Nemecku a vo Švajčiarsku, odchádza z Veľkých Levár.

Čo najviac ovplyvnilo pestovanie špargle v posledných rokoch?

Tento rok bol veľmi veterný, sú veľké teplotné

výkyvy, posúvajú sa neskoré jarné mrazy tak, že ešte aj v máji mrzne, a počas roka sú nevyrovnané zrážky. A preto nie je možné pestovať špargľu ani jahody bez závlahy. Nízka je aj zimná vlaha. Všetky tieto faktory ovplyvnili aj pestovanie špargle. Výrazný negatívny vplyv má aj zvyšovanie hladiny podzemnej vody a globalizácia. Spotrebitelia chcú úrodu čoraz skôr a my preto musíme

presúvať pestovanie čím ďalej, tým viac na juh, aby sme boli schopní tejto požiadavke vyhovieť.

Kolko špargle ročne predáte?

Firma Asparagus ročne predá približne tisíc ton špargle, dvesto ton predáme v Čechách a na Slovensku a zvyšok ide na export, najmä do Rakúska, Nemecka a Švajčiarska.

Ovplyvnila vás nejaká pandémia?

Rok 2020 bol veľmi zlý, veľkú časť produkcie sme museli nechať na poli, pretože sme nemali pracovnú silu. Naši pracovníci pochádzajú zväčša zo zahraničia, najmä z Rumunska, zo Srbska a z Ukrajiny, a tí sa sem nevedeli dostať. Pracovali sme preto s pracovníkmi zo Slovenska a po približne dvoch tretinách sme museli zber ukončiť. Následne bol problém s nefunkčnosťou gastrosektora, kam smeruje časť našej produkcie. Rozšíriť predaj našej špargle pomohol aj rozmach veľkých obchodných reťazcov na Slovensku, ktoré majú dobrú logistiku, ktorú sme my ako malý pestovateľ nedokázali v takej miere zabezpečiť. Nám stačí priviezť tovar do ich logistickej centrály a ony ho rozistribuuujú do všetkých svojich predajní. Veľa sme zo

začiatku investovali aj do propagácie tejto zeleniny, dnes to už nerobíme, nie je to potrebné. Teraz však na Slovensko prichádza lacná špargľa importovaná zo zahraničia. Tá však v čase, keď sa dostane k zákazníkom, nie je čerstvá.

Aká je najlepšia úprava tejto zeleniny?

Najlepšia je špargľa uvarená v slanej vode s troškou cukru, a to 5 až 12 minút v závislosti od jej hrúbky, a pokvapkaná maslom. Vtedy sa naplno rozvinie jej chuť. Táto príprava je najjednoduchšia a zároveň je špargľa najchutnejšia. Špargľa je navyše veľmi zdravá. Asparagín, ktorý obsahuje, pomáha vyplavovať z obličiek nečistoty, obsahuje draslík, selén a vlákninu; látky, ktoré sú pre ľudský organizmus veľmi dôležité. ■ VeB

Zápis do prvého ročníka základnej školy

Základná škola s materskou školou vo Veľkých Levároch oznamuje budúcim prváčikom a ich rodičom, že zápis do prvého ročníka základnej školy sa uskutoční v piatok 22. apríla 2022 od 14.30 do 17.30 h v budove základnej školy.

Všetky bližšie informácie o zápise vám prinesieme začiatkom apríla na webovej stránke školy, na stránke obce i prostredníctvom informačnej tabule v materskej škole.

Tešíme sa na stretnutie s vami!

Do školy denne na bicykli

V minulosti sme vás už niekoľkokrát informovali o snahe našej školy podporiť v deťoch chuť k pohybu i tým, že podporujeme dopravu do školy dopravným prostriedkom iným, ako je auto. Najobľúbenejší bol, samozrejme, vždy bicykel, ale našli by ste pred školou i kolobežky či skejtbordy. Problém však bol s tým, kam ich pred školou umiestniť tak, aby sa nestratili a zároveň aby neprekážali.

Obec našu myšlienku podporila a v rámci projektu výstavby cyklostojanov v obci dala vybudovať dva cyklostojany aj v areáli našej

školy. Jeden je pri vstupe do škôlky, druhý, väčší i s možnosťou uzamknutia bicyklov v ohradenom priestore sa nachádza pri hlavnom vchode do budovy školy.

Stojany sú v prevádzke od nového roka a postupne sa zaplňajú bicyklami. Využívajú ich aj učitelia a ďalší zamestnanci. Veríme, že prichádzajúca jar a príjemnejšie počasie nám pomôže opäť v deťoch prebudiť chuť vytiahnuť bicykel a do školy denne jazdiť na bicykli. ■

Vladimíra Perníčková,
riaditeľka školy

Rozbiehame nové školské projekty

Od februára prebiehajú v našej škole dva nové projekty. Realizuje ich ministerstvo školstva a financované sú z Plánu obnovy a odolnosti SR. Cieľom prvého projektu Pomocný vychovávateľ v materskej škole je prostredníctvom novej pracovnej pozície – pomocného vychovávateľa – podporiť povinné predprimárne vzdelávanie detí, predovšetkým detí so zdravotným znevýhodnením a/alebo detí zo sociálne znevýhodneného prostredia. Pomoc sa však pani učiteľkám zíše aj pri ostatných deťoch, aby mohli naplno rozvíjať potenciál

všetkých detí a čo najlepšie ich pripraviť na prechod do základnej školy. Druhý projekt Spolu múdrejší 3 je zameraný na podporu úspešnosti žiakov vo vzdelávaní formou ich doučovania v oblastiach, v ktorých majú ťažkosti. Doučovanie prebieha v poobedňajších hodinách a venujú sa mu učitelia našej školy, ako i dobrovoľníci. Momentálne v škole prebieha doučovanie v štyroch žiacich skupinách. Veríme, že sa nám čoskoro podarí pridať ešte dve doučovacie skupiny, aby sme naplno využili potenciál získaného projektu. ■

Jarné prázdniny v centre plné zážitkov

Centrum záujmových aktivít v spolupráci s občianskym združením Čisté srdce ponúklo deťom v našej obci počas jarných prázdnin bohatý program a mnoho zážitkov.

Pripraviť sa, pozor, štart!

Prázdniny sme odštartovali v pondelok 28. februára športovými hrami a súťažami v školskej telocvični. Účasť bola hojná, nálada priam skvelá a rovnako tak súťažno-športové nasadenie všetkých zúčastnených. Na svoje si prišli malí aj veľkí, chalani aj dievčatá. Všetci, ktorí si s nami zasúťažili a zašportovali, si odniesli diplomy aj sladkú odmenu. Ďakujeme škole vo Veľkých Levároch za poskytnutie telocvične.

Druhý deň jarných prázdnin sa niesol v znamení vône a chuti

Deti pod vedením Lucky Kanisovej, ktorá sa niekedy zmení na pani psychologičku na šikovnú šéfkuchárku, ukuchtili jarnú hráškovú polievku a chlebičky s nátierkou a jarnou zeleninkou. Samé dobré a zdravé veci. Princíp, čo si navariš, to si aj zješ, má vždy úspech.

Deň tretí alebo Turnaj v spoločenských hrách

Každý, kto hrá, vyhrá! Súťažili tímy. Deti si samy vymysleli názvy tímov. Našli sa Pokémoni, ale aj napríklad Manchester United... Súťažili štyri tímy a všetky so zánietením rotovali po stanovištiach. Na každom mohli získať počas 10 minút hrania danej spoločenskej hry určitý počet bodov. Najviac dala zabráť súťažiacim Pictureka, no žiaden tím to s ňou nevzdal. Atmosféra bola výborná a každý si odniesol diplom a malú odmenu. Najúspešnejším tímom, ktorý získal najvyšší počet bodov, sa stal tím Pokémoni. Všetkým súťažiacim však patrí pochvala.

Vo štvrtok sme sa vybrali na výlet

Prežili sme krásne dopoludnie v prírode s lietajúcimi drakmi. Autobus obsadený do posledného miestečka úžasnými deťmi z Veľ-

kých Levár vyrazil do sokoliarstva Červený rybník, ktoré sa nachádza celkom pri lese. Nadšené boli deti aj my dospelí. Videli sme veľa krásnych dravcov. Z kvalitného výkladu primeraného veku detí sme sa dozvedeli veľa zaujímavých informácií o živote dravcov. Prešli sme sa priamo v lese po náučnom chodníku, vďaka čomu sa deti aj niečo nové o zvieratách a prírode naučili (veď nie nadarmo sa chodníku hovorí náučný). Za úspešné absolvovanie náučného chodníka deti dostali diplom a sladkú odmenu. Na záver si deti na vlastnej koži (či presnejšie na vlastných rukách a niektorí aj na hlavách) mohli vyskúšať prelety dravcov. Skrátka, bolo výborne! A úžasné bolo aj to, že celý čas sme boli vonku na čerstvom vzduchu a v lese. Ďakujeme sokoliarstvu Červený rybník za skvelý čas a občianskemu združeniu Čisté srdce za zabezpečenie autobusovej prepravy.

Deň piaty alebo Ako pod rukami detí kvietky rozkvitli

Prázdninový program sme ukončili jarnou tvorivou dielňou. Témou tvorby boli kvety. Tvorivú dielňu si pre deti pripravila naša dobrovoľníčka Dominika Kalivodová, ktorá k nám do tímu prišla vďaka dobrovoľníckemu programu DoFE (tzv. Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu), do ktorého je zapojená škola vo Veľkých Levároch, ktorú Dominika navštevuje. Na posledný deň jarných prázdnin si pre deti pripravila novú a zaujímavú techniku tvorby. Z drôtikov a starých silonových pančúch pod rukami detí vykvitli rôznorodé kvietky. Deti najprv vytvorili z drôtika a pančuchy základ kvetu, ktorý potom farbami naľúbili a ozdobili korálkami. Napokon už len prilepili stonku a lístky lepiacou pištoľou. Po spoločnom tvorení sa deti ešte stihli zahrať futbal a stolný futbal a spoločenské hry.

Vďaka patrí pracovníčkam Centra záujmových aktivít a občianskeho združenia Čisté srdce a dobrovoľníkom, ktorí s deťmi jarný prázdninový program zrealizovali: Veronike Bullovej – koordinátorky Centra záujmových aktivít, Zuzane Pucherovej – štatutárke OZ Čisté srdce, pani učiteľkám Margite Walterovej, Emílii Hoďovskej, Jane Šurkovej a Beáte Micháľkovej. Ďalej pani psychologičke Lucii Kanisovej, dobrovoľníčkam pani Dagmar Včelkovej st., pani Nore Kočnárovej, ktorá u nás pôsobí v rámci projektu Zdravé regióny, dobrovoľníkovi Matejovi Kohanovi a dobrovoľníčke Dominike Kalivodovej. Bez ich pomoci a zánietenia a bez tímovej práce by to nešlo.

Tešíme sa, že po dvoch rokoch prísnych epidemiologických opatrení a obmedzení sme mohli opäť naplno realizovať s deťmi naplánované aktivity. Výborné to boli prázdniny! Ďakujeme rodičom a deťom, že ich prežili s nami! ■

*Zuzana Pucherová,
štatutárka OZ Čisté srdce*

Fotografie – Zuzana Pucherová

ZBERNÝ DVOR ODPADOV

Pravidlá využívania dôležitej služby pre občanov

Aby sme predchádzali nedorozumeniam pri vývoze odpadu na zberný dvor odpadov a aby sme urýchlili vybavovanie občanov, rozhodli sme sa zosumarizovať základné informácie a pravidlá využívania zberného dvora odpadov vo Veľkých Levároch.

1. KOMU JE ZBERNÝ DVOR URČENÝ?

Zberný dvor odpadov (ZDO) je k dispozícii všetkým občanom obce Veľké Leváre, ako aj vlastníkom nehnuteľností, ktorí v obci platia poplatok za odpad. Nemôže naň byť umiestňovaný odpad, ktorý vzniká z podnikateľskej činnosti – napr. odpad zo stavebnej činnosti, ktorú realizuje firma pre svojho klienta.

2. OTVÁRACIE HODINY

Zberný dvor je otvorený každý utorok a štvrtok od 14.00 do 18.00 h a v sobotu od 9.00 do 16.00 h.

3. AKÉ ODPADY JE MOŽNÉ NA ZBERNÝ DVOR UMIESTNIŤ?

SKLO – biele či farebné fľaše, poháre zo zavaňarín, okenné výplne, nádoby, fľaštičky od kozmetiky a pod. **Nepatrí sem:** keramika, porcelán, autosklo, drôtené sklo, žiarovky a pod.

PAPIER – noviny, časopisy, zošity, listy, kancelársky papier, papierové vrecká, lepenka, krabice z tvrdého papiera, kartón, obálky, letáky, katalógy, telefónne zoznamy, plagáty, pohľadnice, zakladače, baliaci a krepový papier, papierový obal a pod. **Nepatrí sem:** viacvrstvové obaly (napr. nápojové kartóny), voskovaný papier, papier s hliníkovou fóliou, masťový papier, hygienické potreby z papiera, obaly z masla a pod. *Je dôležité, aby bol papier čo najkompaktnejšie zbalený či zviazaný. V prípade kartónových krabíc je dôležité, aby boli krabice rozobraté, prípadne naplnené papierom. V opačnom prípade len zaberajú miesto v kontajneri a spôsobujú neefektívitu odvozu.*

POLYSTYRÉN – zbiera sa predovšetkým neznečistený polystyrén používaný pri balení elektroniky či nábytku, prípadne odrezky stavebného polystyrénu neznečistené sta-

vebným lepidlom. *Prosíme, aby ste veľké kusy polystyrénu polámali, aby sa čo najviac využila kapacita veľkých vriec, tzv. big bagov, do ktorých sa polystyrén umiestňuje.*

ELEKTROODPAD – elektrické a elektronické prístroje a zariadenia – televízory, rádiá, počítačová, kancelárska a telekomunikačná technika, videá, diskmany, digitálne hodinky, gameboje, variče, ohrievače, kávovary, práčky, elektromotory, ručné elektrické náradie a pod. *Elektrické prístroje musia byť odovzdané v celosti, z chladničiek či mrazničiek nesmú byť odmontované kompresory.*

DREVO Z NÁBYTKU – staré skrine, skrinky, postele vyrobené z dreva či drevotriesky je možné odovzdať v demontovanom stave. *Prosíme, aby bol nábytok vždy demontovaný, rozbitý na základné časti, dosky, pláty, aby sa zabezpečila maximálna vyťažiteľnosť kontajnera.*

ŠATSTVO A TOPÁNKY – všetky druhy a šatstva a topánok, neznečistené a nezničené je možné vložiť do umiestnených zberných kontajnerov.

BIOODPAD – DREVO, ZELENÉ ČASTI RASTLÍN

Zelený odpad, ako tráva, listy či drobné konáre je možné umiestniť do veľkokapacitného kontajnera. Väčšie kusy prírodného dreva – kmene, korene a konáre sa umiestňujú do druhého veľkokapacitného kontajnera. *V súčasnosti je možné bioodpad dovážať na zberný dvor prakticky kedykoľvek. Keďže však bola táto služba zneužívaná a do kontajnerov bol umiestňovaný aj iný odpad (stavebný, zmiešaný, komunálny), obec v blízkom čase obmedzí dovoz bioodpadu len počas otváracích hodín zberného dvora odpadov.*

OBJEMNÝ ODPAD

Veľkoobjemový odpad je odpad, ktorý sa svojimi rozmermi nezmesť do klasickej domovej nádoby na odpad a neobsahuje nebezpečné látky. Medzi objemný odpad patria umývadlá, koberce, linoleá, hadice, nedrevený nábytok a pod.

STAVEBNÝ ODPAD

Odpad zo stavieb ako betón, škridlice, tehly, omietky a pod. je možné odovzdať do stavebného odpadu. V zmysle legislatívy sa za tento druh odpadu vyberá poplatok podľa množstva odpadu. Poplatok sa uhrádza priamo zamestnancovi zberného dvora, ktorý občanovi vydá potvrdenie o úhrade.

JEDLÝ OLEJ A TUKY

Jedlý olej a tuky z vyprážania je možné na zbernom dvore odpadov odovzdať v plastovej fľaši či bandaske.

4. PLATÍ SA ZA VYUŽITIE ZDO?

Poplatok sa na zbernom dvore platí len za drobný stavebný odpad. Za uloženie ostatných druhov odpadu už občania neplatia (služba je hrazená z poplatku za odpady, ktorý je vyrubovaný každému občanovi obce v prvom štvrtroku).

5. TRIEDENIE ODPADU

Je veľmi dôležité, aby každý občan vozil odpad na zberný dvor vo vytriedenej podobe. Drevo patrí do dreva, papier do papiera, sklo do skla. Pokiaľ občan začne odpad preberať a triediť až na zbernom dvore, zbytočne zdržiava ostatných.

6. BUĎME K SEBE ÚCTIVÍ

Buďme k sebe úctiví a slušní, rešpektujme pokyny správcu zberného dvora, ktorý zodpovedá za to, aby boli kontajnery efektívne naplnené, aby bol odpad vyseparovaný a aby boli náklady obce na likvidáciu odpadu čo najnižšie.

Ďakujeme.